

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY POISTENIA ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU VPPZ/1018

platné od 01.10.2018

Článok 1

Úvodné ustanovenie

1. Pre zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovateľ“), platia ustanovenia Občianskeho zákonníka, tieto Všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu VPPZ/1018 (ďalej len „VPPZ“), príslušné osobitné dojednania a poistná zmluva.
2. V prípade, že je niektoré ustanovenie VPPZ v rozpore s ustanovením osobitných dojednaní, má prednosť ustanovenie osobitných dojednaní.
3. V prípade, že je akékoľvek ustanovenie poistných podmienok alebo osobitných dojednaní v rozpore s ustanovením poistnej zmluvy, má prednosť príslušné ustanovenie poistnej zmluvy.

Článok 2

Výklad pojmov

Pre účely poistenia podľa týchto VPPZ platí ďalej uvedený výklad pojmov:

1. **Cenina** – druh hospodárskych prostriedkov znejúcich na určitú nominálnu hodnotu. Ceniny sú prísne evidované obdobným spôsobom ako peniaze v pokladnici, napr.: známky, kolky, stravné lístky, poukážky na odber pohonných hmôt a olejov, platobné karty a pod.
2. **Čistá finančná škoda** – iná preukázateľná finančná škoda poškodeného, vyjadriteľná v peniazoch, ktorá nevznikla v súvislosti so škodou na zdraví a/alebo na veci.
3. **Infekčná choroba** – ochorenie vyvolané mikroorganizmami, ktoré je prenosné z človeka na človeka, z človeka na zvieratá, zo zvierat na človeka alebo zo zvierat na zvieratá, alebo sa dá získať expozíciou z vonkajšieho prostredia. Pre účely tohto poistenia sa „infekčnou chorobou“ rozumie aj ochorenie na salmonelózu a listeriózu.
4. **Klenoty a šperky** - veci, ktoré slúžia ozdobným účelom, vyrobené zo zlata, platiny, striebra, drahokamov, perál a pod.
5. **Listina** - úradne vyhotovený alebo overený písomný záznam, písomnosť, svedectvo o existujúcom či trvajúcom právnom stave alebo právnej skutočnosti napísané podľa určitých predpísaných foriem a opatrené podpisom, pečaťou alebo pečiatkou.
6. **Motorové vozidlo** – akýkoľvek pozemný dopravný prostriedok s vlastným pohonom alebo náves a prives, ktorý je používaný alebo je určený na používanie na pozemných komunikáciách. Za motorové vozidlo je podľa týchto VPPZ považovaný aj vysokozdvížny vozík.
7. **Následná majetková škoda** - iná preukázateľná finančná škoda poškodeného, ako škoda na zdraví a na veci, vyjadriteľná v peniazoch, ktorá by nevznikla, keby nedošlo ku škodovej udalosti.
8. **Nevedomá nedbanlivosť** – konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba nevedela, že ním môže spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom k okolnostiam a k svojim osobným pomerom vedieť mala a mohla.
9. **Poistený** - právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, na zodpovednosť ktorých sa poistenie zodpovednosti za škodu vzťahuje.
10. **Poistník** – právnická alebo fyzická osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. Poistený a poisťník môžu byť totožnou osobou.
11. **Poistné obdobie** - časové obdobie dohodnuté v poistnej zmluve, za ktoré sa platí poistné.
12. **Porušenie právnej povinnosti** - konanie alebo opomenutie konania toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Právna povinnosť môže vyplývať zo všeobecne záväzných právnych predpisov (zákony, nariadenia vlády a vyhlášky), zo súkromnoprávných úkonov (napr. zmluvy), alebo iných normatívnych aktov (stanovy právnických osôb, interné bezpečnostné predpisy a pod.).
13. **Poškodenie veci** - zmena stavu veci, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou alebo rekonštrukciou alebo taká zmena stavu veci, ktorú objektívne opravou alebo rekonštrukciou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné ďalej používať na pôvodný účel.
14. **Poškodený** – osoba odlišná od poisteného alebo poisťníka, ktorej v dôsledku poistnej udalosti vznikne právo na poistné plnenie.
15. **Prevzatie zodpovednosti nad rámec stanovený právny predpis** – prípad, keď poistený prevezme zodpovednosť za

- škodu vo väčšom rozsahu ako mu určuje právny predpis, zodpovednosť za škodu ktorú prevezme poistený aj keď mu ju všeobecne záväzný právny predpis nestanoví alebo prípad, keď zodpovednosť za škodu prevzal poistený aj keď mu dispozitívne právne ustanovenie umožnilo zodpovednosť neprevziať.
16. **Príbuzní v priamom rade** – priami predkovia alebo priami potomkovia, napr. rodičia a deti, starí rodičia a vnúčatá.
 17. **Starožitnosti** - predmety umelecko-výtvarného, umelecko-remeselného a umelecko-priemyselného charakteru, ktoré majú historickú hodnotu (nesú osobitnú pečat' doby alebo autora); za starožitnosti sa považujú aj predmety technického charakteru, ktoré vo svojej dobe znamenali pokrok, ale vývojom už boli prekonané.
 18. **Sublimit** – časť poistnej sumy dohodnutá v poistnej zmluve ako maximálny limit plnenia pre jednu a všetky poistné udalosti, na ktoré sa sublimit v poistnej zmluve dohodol. Plnenie poisťovateľa pri jednej poistnej udalosti vrátane škody, pre ktorú bol sublimit dohodnutý, nesmie presiahnuť poistnú sumu uvedenú v poistnej zmluve. Sublimit nezvyšuje poistnú sumu dojednanú v poistnej zmluve.
 19. **Škoda na veci** – poškodenie, zničenie alebo odcudzenie veci.
 20. **Škoda na zdraví** - akékoľvek poškodenie telesnej integrity osôb, vrátane choroby, alebo usmrtenia vyplývajúcich z tohto poškodenia.
 21. **Škoda spôsobená úmyselne** - škoda spôsobená úmyselným konaním alebo úmyselným opomenutím konania poisteného alebo iných osôb, ktoré poistený použil na výkon svojej činnosti; ak ide o dodanie vecí alebo prác, považuje sa škoda za spôsobenú úmyselne aj vtedy, keď poistený v čase keď veci dodal, alebo keď práce odovzdal o vadách týchto vecí alebo prác vedel.
 22. **Škodová udalosť** – skutočnosť, z ktorej vznikla škoda a ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie. Pri uzatváraní poistnej zmluvy nie je isté, či škodová udalosť vôbec nastane, prípadne kedy nastane.
 23. **Technická hodnota veci** – východisková hodnota veci znížená o hodnotu opotrebenia.
 24. **Úmyselné konanie** – konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPZ alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou zmluvnou dokumentáciou.
 25. **Ušlý zisk** – preukázaná škoda vyjadrená v peniazoch, spočívajúca v tom, že poškodený v dôsledku škodovej udalosti nedosiahne rozmnoženie majetkových hodnôt, ktoré sa dalo očakávať, keby nebolo došlo k vzniku škody.
 26. **Užívanie veci** - stav, keď poistený má hnutelnú alebo nehnuteľnú vec oprávnené vo svojej moci (nie však právo užívania priestoru v nehnuteľnej veci) a je oprávnený využívať jej úžitkové vlastnosti.
 27. **Veci historickej hodnoty** - predmety, ktorých hodnota je daná tým, že majú vzťah k historickým udalostiam alebo historickým osobnostiam.
 28. **Veci umeleckej hodnoty** - obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu.
 29. **Východisková hodnota veci** – hodnota veci, za ktorú by bolo možné rovnakú vec v čase vzniku poistnej udalosti nadobudnúť ako novú.
 30. **Zachraňovacie náklady** - účelne vynaložené a preukázané náklady, ktoré poistený a/alebo poškodený vynaložil na odvrátenie vzniku bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie následkov už vzniknutej škody alebo ktoré bol povinný vynaložiť z hygienických, ekologických či bezpečnostných dôvodov pri odstraňovaní poškodeného majetku alebo jeho zbytkov.
 31. **Zbierka** - predmety toho istého druhu väčšinou špecializované podľa určitých kritérií ako typ, spracovanie, téma, časový, miestny a autorský pôvod a pod., ktoré sú zámerné a sústavne sústreďované a uchovávané, príp. spracovávané. Za zbierku sa považujú minimálne tri predmety jedného druhu.
 32. **Zničenie veci** - zmena stavu veci, kedy vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel veci nie je možné prinavrátiť. Za zničenú sa považuje aj vec, u ktorej by náklady na opravu alebo rekonštrukciu presiahli technickú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom škody.

Článok 3

Poistná zmluva

1. Poistná zmluva musí mať písomnú formu. Písomnú formu musia mať aj dodatky k poistnej zmluve a iné prejavy vôle zmluvných strán, ktoré sa týkajú poistenia (napr. výpoveď poistenia, oznámenie o vzniku poistnej udalosti).
2. Poistnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech inej osoby. V takomto prípade sú poistník a poistený rozdielne osoby. Práva, povinnosti a výluky týkajúce sa poisteného podľa týchto VPPZ sa vzťahujú aj na poistníka.

Článok 4

Poistná doba, vznik, zmeny a zánik poistenia

1. Poistná doba je doba trvania poistenia, ktorá sa dohodne v poistnej zmluve. Poistenie sa môže uzavrieť na poistnú dobu určitú alebo neurčitú.
2. Poistenie začína nultou hodinou dňa, ktorý je v poistnej zmluve uvedený ako začiatok poistnej doby.
3. Poistnú zmluvu je možné meniť dohodou poistníka a poisťovateľa (ďalej len „dodatok k poistnej zmluve“). Účinnosť zmeny poistnej zmluvy je uvedená v dodatku k poistnej zmluve.
4. Uzavretím dodatku k poistnej zmluve nedochádza k zmene začiatku a konca poistných období uvedených v poistnej zmluve.
5. Poistenie zanikne:
 - a) uplynutím poistnej doby, ak je uzavreté na dobu určitú,
 - b) nezaplatením poistného alebo jeho časti: Poistenie zanikne, ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti. Poistenie tiež zanikne, ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa musí obsahovať upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. Ak nebola výzva doručená do jedného mesiaca odo dňa splatnosti poistného, poistenie zanikne do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - c) dohodou poistníka a poisťovateľa: Dohoda musí byť písomná a musí v nej byť určený zánik poistenia,

- d) výpoveďou poistníka alebo poisťovateľa:
 - i) ku koncu poistného obdobia, ak je dojednané bežné poistné. Výpoveď musí byť doručená aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím, to neplatí, ak došlo k zmene výšky poistného a poisťovateľ neoznámil poistníkovi novú výšku poistného najneskôr desať týždňov pred uplynutím poistného obdobia.
Ak je výpoveď doručená druhej strane po tejto lehote, poistenie zaniká ku koncu nasledujúceho poistného obdobia,
 - ii) do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdenná; jej uplynutím poistenie zanikne.
Ak je výpoveď doručená druhej strane po tejto lehote, poistenie zaniká ku koncu prvého poistného obdobia,
 - iii) do troch mesiacov od oznámenia poistnej udalosti poisťovateľovi. Poistenie zaniká po uplynutí jedného mesiaca odo dňa doručenia výpovede.
- e) výpoveďou poisťovateľa: Poisťovateľ má právo poistenie vypovedať najneskôr do troch mesiacov odo dňa účinnosti právneho predpisu, ktorým došlo k rozšíreniu zodpovednosti za škodu alebo rozsahu náhrady škody. Poistenie zanikne po uplynutí jedného mesiaca odo dňa doručenia výpovede poistenému,
- f) odstúpením od poistnej zmluvy: Poisťovateľ môže od poistnej zmluvy odstúpiť pri vedomom porušení povinností uvedených v čl. 12 ods. 1 písm. a) týchto VPPZ, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil, inak právo zanikne. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia, v takom prípade môže poisťovateľ odstúpiť od uzavretého dodatku,
- g) odmietnutím plnenia: Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedomé porušenie povinností uvedených v čl. 12 ods. 1 písm. a) týchto VPPZ nemohol zistiť pri dojednávani poistenia, a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Poistenie zanikne dňom odmietnutia poistného plnenia,

- h) zmenou v osobe vlastníka veci, zmenou správy vecí alebo skončením jej užívania, ak je predmetom poistenia zodpovednosť za škodu vyplývajúca z vlastníctva hnutelnej alebo nehnuteľnej veci, z jej správy alebo užívania.. Poistený je povinný predložiť poisťovateľovi o tejto skutočnosti písomný doklad.
- i) ukončením činnosti poisteného:
Za ukončenie činnosti poisteného sa považuje výmaz z príslušného registra alebo zánik príslušného oprávnenia, zánik právnickej osoby alebo zrušenie právnickej osoby jej zriaďovateľom,

Článok 5

Spôsob uzavretia poistnej zmluvy pri poistení uzatvorenom prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie

1. Ak sa poistenie uzatvára cez prostriedky diaľkovej komunikácie, poisťovateľ predkladá poistníkovi návrh poistnej zmluvy. Poistenie vzniká pripísaním prvého ročného poistného alebo jeho prvej splátky, ak je poistné platené v splátkach (ďalej len „prvé poistné“) na účet poisťovateľa, najneskôr v posledný deň lehoty na prijatie tohto návrhu.
2. Ak prvé poistné bude pripísané na účet poisťovateľa najneskôr v posledný deň lehoty na prijatie návrhu, poistenie sa vzťahuje i na dobu pred pripísaním prvého poistného na účet poisťovateľa, t.j. na dobu odo dňa, ktorý je uvedený v tomto návrhu poistnej zmluvy ako "Poistná doba od" do dňa pripísania prvého poistného na účet poisťovateľa.
3. Ak prvé poistné nebude pripísané na účet poisťovateľa najneskôr v posledný deň lehoty na prijatie tohto návrhu, zaniká uplynutím tohto dňa platnosť tohto návrhu a k platnému uzavretiu poistnej zmluvy nedôjde.

Článok 6

Predmet a rozsah poistenia

Poistenie sa vzťahuje na zodpovednosť poisteného za škodu bližšie určenú v príslušných osobitných dojednaniach.

Článok 7

Poistná udalosť

1. Poistnou udalosťou je škodová udalosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovateľa nahradiť škodu, pokiaľ škodová udalosť vznikla v dobe trvania poistenia.

2. Viaceré časovo spolu súvisiace škodové udalosti, vzniknuté priamo alebo nepriamo z rovnakej príčiny, zdroja, okolnosti, udalosti alebo iného nebezpečenstva, sa považujú za jednu škodovú udalosť, bez ohľadu na počet poškodených (sériová škodová udalosť). Za okamih vzniku každej škodovej udalosti zo sérievej škodovej udalosti sa bez ohľadu na skutočný okamih jej vzniku považuje okamih, keď vznikla prvá z nich.

Článok 8

Poistná suma

V poistnej zmluve sa dohodne suma, ktorá bude hornou hranicou poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti, ktoré nastanú v jednom poistnom období alebo za dobu trvania poistenia.

Článok 9

Spoluúčasť

1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení pri každej poistnej udalosti pevne stanovenou sumou alebo percentom alebo kombináciou pevne stanovenej sumy a percenta uvedenom v poistnej zmluve.
2. Poisťovateľ odpočíta sumu dohodnutej spoluúčasti zo sumy poistného plnenia, ktorú má vyplatiť poškodenému.

Článok 10

Poistné

1. Poistné je cena za poistenie. Poistné sa stanovuje podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné je povinný platiť poistník.
3. Ak bolo poistenie uzavreté na dobu neurčitú alebo na dobu určitú s dobou poistenia dlhšou ako jeden rok, poistné sa platí za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné). Ak bolo poistenie uzavreté na dobu určitú s dobou poistenia kratšou ako alebo rovnajúcou sa jednému roku, poistné sa platí naraz za celú dobu trvania poistenia (jednorazové poistné).
4. Bežné poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.
5. Poisťovateľ má právo na poistné za dobu poistenia. Ak poistenie zaniklo z dôvodu podľa čl. 4 ods. 5 písm. b) týchto VPPZ výška poistného, na ktoré má poisťovateľ nárok, sa určí z poistného za predchádzajúce obdobie.
6. V poistnej zmluve sa môže dohodnúť úhrada poistného v splátkach. Ak nebude zaplatená

niektorá splátka včas, má poisťovateľ právo žiadať zaplatenie celého poistného.

7. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené poistné, je poisťovateľ povinný nespotrebovanú časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi:
 - a) z poistných zmlúv s bežným poistným poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala,
 - b) z poistných zmlúv s jednorazovým poistným celé poistné.
8. Poisťovateľ má právo jednostranne upraviť výšku poistného:
 - a) po oznámení skutočnosti uvedenej v čl. 12 ods. 2 písm. b) týchto VPPZ, a to odo dňa, kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel,
 - b) ak sa zmení právny predpis majúci vplyv na rozsah poistenia, predmet poistenia alebo kalkuláciu poistného, a to odo dňa účinnosti daného právneho predpisu.
9. Ak bude poistník s platením poistného v omeškaní, má poisťovateľ právo na úroky z omeškania podľa platných právnych predpisov.

Článok 11

Všeobecné vylúčenia z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu:
 - a) spôsobenú porušením právnej povinnosti poisteným pred začiatkom poistenia,
 - b) spôsobenú úmyselne,
 - c) prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi,
 - d) spôsobenú porušením povinnosti zo záväzkového vzťahu (§ 373 Obchodného zákonníka),
 - e) spôsobenú nesplnením povinnosti odvrátiť bezprostredne hroziacu škodu a zabrániť zväčšovaniu už vzniknutej škody,
 - f) vznikom čistej finančnej škody,
 - g) vzniknutú v súvislosti s uplatnením práva na ochranu osobnosti,
 - h) o ktorej rozhodol súd v USA alebo v Kanade,
 - i) spôsobenú organizačnou zložkou poisteného, ktorá má sídlo registrované mimo územia Slovenskej republiky,
 - j) spôsobenú uložením pokuty a akýchkoľvek iných sankcií a platieb alebo penále, ktoré majú charakter sankcie, poistenému,
 - k) na ceninách, platobných kartách, stravných lístkoch, telefónnych kartách,

- l) dialničných nálepkách, zúčtovateľných tlačivách, cenných papieroch, vkladných a šekových knižkách, listinách a spisoch,
- l) spôsobenú schodkom na zverených hodnotách, a rozdieloch zistených pri inventarizácii alebo kontrole,
- m) spôsobenú porušením práv duševného vlastníctva, práv z licenčných zmlúv a práv z priemyselných vzorov,
- n) spôsobenú jadrovými rizikami a akýmkoľvek ionizujúcim žiarením,
- o) spôsobenú účinkami elektromagnetického poľa,
- p) spôsobenú v príčinnej súvislosti s vojnou, inváziou, občianskou vojnou, vzburou, revolúciou, povstaním, štrajkami, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, terorizmom, sabotážou a inými nepokojmi a násilnými akciami, ku ktorým došlo v súvislosti s politickými, hospodárskymi alebo celospoločenskými problémami,
- q) spôsobenú infekčnou chorobou,
- r) spôsobenú materiálmi obsahujúcimi azbest a formaldehyd,
- s) spôsobenú akýmkoľvek materiálom pochádzajúcim z ľudského tela a akýmkoľvek derivátom alebo biosyntetickým produktom z ľudského tela,
- t) spôsobenú plesňami alebo hubami akéhokoľvek druhu,
- u) spôsobenú spodnou vodou, sadaním pôdy, zosúvaním pôdy, eróziou, priemyselným odstrelom, pozvoľným pôsobením tepla, plynov, pár, vlhkosti a v dôsledku poddolovania, ako aj pôsobením hluku,
- v) spôsobenú chybou pri tvorbe, predaji, inštalácii softvéru, neautorizovaným prístupom, automatickým spracovaním dát, činnosťami v súvislosti so správou počítačových sietí, ako i pri tvorbe a správe webových stránok, vrátane škody vzniknutej na dátach alebo spôsobenú stratou dát,
- w) spôsobenú prerušením, obmedzením alebo kolísaním dodávok elektrickej energie, plynu, vody alebo tepla,
- x) v príčinnej súvislosti s výrobou, skladovaním, naplňaním, prepravou a akoukoľvek manipuláciou s nebezpečnými látkami, napr. horľavými alebo výbušnými materiálmi, jedovatými látkami a pod.,

- y) na životnom prostredí a za všetky ďalšie škody vzniknuté následkom znečistenia životného prostredia,
 - z) spôsobenú na životnom prostredí v zmysle platných smerníc Európskeho parlamentu a Rady o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a náprave environmentálnych škôd alebo v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich environmentálnu zodpovednosť alebo nápravu environmentálnych škôd vrátane preventívnych a nápravných opatrení,
 - aa) ak poistený bez súhlasu poisťovateľa nevznesie námietku premlčania, zaviazá sa uhradiť premlčanú pohľadávku alebo uzavrie súdny zmliev alebo ak nepodá včas opravný prostriedok proti rozhodnutiu príslušných orgánov o náhrade škody, pokiaľ v odvolacej lehote nedostal od poisťovateľa iný pokyn.
2. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť poisteného za škodu, za ktorú poistený zodpovedá:
- a) svojmu manželovi/manželke, príbuzným v priamom rade, súrodencom, osobám ktoré žijú v spoločnej domácnosti s poisteným,
 - b) svojim obchodným spoločníkom, ich manželom, ich príbuzným v priamom rade a osobám, ktoré žijú s obchodným spoločníkom v spoločnej domácnosti,
 - c) podnikateľskému subjektu, v ktorom má poistený, jeho manžel/manželka, príbuzný v priamom rade alebo osoba, ktorá žije s poisteným v spoločnej domácnosti, majetkovú účasť,
 - d) podnikateľskému subjektu, v ktorom má majetkovú účasť spoločník/konateľ poisteného,
 - e) spolupoistenej osobe.
3. V osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve sa poisťovateľ a poistník môžu dohodnúť na ďalších vylúčeníach z poistenia.

Článok 12

Povinnosti poistníka a poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistník a poistený **pred uzavretím a pri uzavretí poistnej zmluvy** povinný:
- a) odpovedať úplne a pravdivo na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednaného poistenia, a ktoré sú rozhodujúce pre uzavretie poistnej zmluvy,
 - b) umožniť poisťovateľovi alebo ním povereným osobám kontrolu podkladov slúžiacich na uzavretie poistenia alebo výpočet poistného.
2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený **počas trvania poistnej zmluvy** povinný:
- a) vynakladať všetko úsilie a využívať všetky prostriedky a možnosti na predchádzanie škodám, najmä nesmie porušovať povinnosti ustanovené zákonom, týmito VPPZ alebo poistnou zmluvou v záujme predchádzania alebo zmenšenia nebezpečenstva vzniku škody, ani nesmie trpieť porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb; ak sa dozvie o akomkoľvek nebezpečenstve, ktoré by mohlo mať vplyv na vznik škodovej udalosti, je povinný ho odstrániť alebo urobiť také preventívne opatrenia, aké je možné od neho rozumne požadovať,
 - b) písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu každú skutočnosť, ktorá má vplyv na zvýšenie poisteného rizika, ku ktorému došlo po uzavretí zmluvy, ako i všetky zmeny v údajoch, ktoré boli podkladom pre uzavretie poistnej zmluvy,
 - c) oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovateľovi, že uzavrel poistenie zodpovednosti za škodu u iného poisťovateľa, uviesť jeho názov a sídlo a výšku dohodnutej poistnej sumy.
3. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený **ak vznikne škoda** povinný:
- a) pri vzniku škodovej udalosti vykonať všetky nevyhnutné a účelné opatrenia na zmiernenie následkov vzniknutej škody alebo na to, aby sa vzniknutá škoda nezväčšila a bezodkladne zabezpečiť zistenie rozsahu a príčin škody poisťovateľom alebo havarijným komisárom podľa pokynu poisťovateľa,
 - b) bez zbytočného odkladu, oznámiť poisťovateľovi každú udalosť, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie a riadiť sa jeho pokynmi; telefonické alebo elektronické oznámenie potvrdiť písomne najneskôr do 15 dní od zistenia takejto udalosti na príslušnom tlačive poisťovateľa,
 - c) spolupracovať s poisťovateľom pri zisťovaní príčin a rozsahu poistnej udalosti a splnomocniť poisťovateľa na jej prerokovanie s poškodeným,

- d) dať poisťovateľovi alebo poisťovateľom poverenej osobe všetky vysvetlenia a dovoliť mu vykonať vyšetrovania potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre jeho povinnosť poskytnúť poistné plnenie,
 - e) predložiť poisťovateľovi alebo poisťovateľom poverenej osobe požadované písomnosti a doklady nevyhnutné pre likvidáciu poistnej udalosti,
 - f) pokiaľ nie je poistná udalosť, prípadne ňou vzniknutá škoda vyšetrená, zabezpečiť aby sa nezmenil stav poškodenej veci bez vedomia poisťovateľa. To neplatí, ak je taká zmena nutná, aby sa zabránilo vzniku ďalšej škody alebo aby sa škoda nezväčšila; v takomto prípade je poistený povinný vyhotoviť fotodokumentáciu. Ďalej je poistený povinný uschovať poškodené alebo zničené veci alebo ich súčasti, alebo zabezpečiť ich uschovanie u poškodeného, pokiaľ poisťovateľ alebo ním poverené osoby nevykonajú obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich likvidáciu,
 - g) oznámiť bez zbytočného odkladu orgánom činným v trestnom konaní škodovú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,
 - h) oznámiť poisťovateľovi, že poškodený proti poistenému uplatnil nárok na náhradu škody, ktorú má nahradiť poisťovateľ a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške; ak poškodený uplatnil nárok na náhradu škody na súde alebo na inom príslušnom orgáne, umožniť poisťovateľovi zúčastniť sa konania, príp. vstúpiť do konania ako vedľajší účastník,
 - i) oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, že v súvislosti so vzniknutou škodou sa začalo trestné konanie proti poistenému alebo jeho zamestnancovi, oznámiť meno a sídlo obhajcu, ktorého si zvolil a zabezpečiť, aby bol poisťovateľ informovaný o priebehu a výsledku tohto konania,
 - j) v konaní o náhrade škody postupovať v súlade s pokynmi poisťovateľa, neuznať ani neusporiadať akýkoľvek nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho súhlasu poisťovateľa,
 - k) zabezpečiť voči inému nárok na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou.
4. V osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve sa poisťovateľ a poistník môžu

dohodnúť na ďalších povinnostiach poistníka alebo poisteného.

Článok 13

Povinnosti poisťovateľa

Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poisťovateľ povinný:

- a) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa týkajú poistenia, a ktoré sa dozvie pri uzavieraní poistenia, pri jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí; to neplatí vtedy, ak je zákonom uložené alebo povolené poskytnutie informácie a v prípadoch, keď poistník alebo poistený dajú súhlas na poskytnutie informácie,
- b) po oznámení udalosti, s ktorou je spojená požiadavka na poistné plnenie bez zbytočného odkladu začať vyšetrovanie nutné k zisteniu rozsahu a výšky jeho povinnosti plniť a k okolnostiam vzniku škody,
- c) umožniť poistenému nahliadnuť do dokladov, ktoré v priebehu vyšetrovania jeho škodovej udalosti získal. Poistený má právo vyhotoviť si na vlastné náklady kópie alebo odpisy z týchto dokladov,
- d) prerokovať s poisteným výsledky vyšetrovania, vykonaného v záujme zistenia rozsahu a výšky poistného plnenia alebo mu ich oznámiť,
- e) poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení vyšetrenia poistnej udalosti potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť; vyšetrenie sa považuje za skončené vtedy, keď poisťovateľ oznámil poistenému výšku poistného plnenia alebo jeho zamietnutie. Ak o náhrade škody rozhoduje súd alebo iný oprávnený orgán, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie podľa jeho rozhodnutia až dňom, keď toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť,
- f) poskytnúť na písomné požiadanie poisteného primeraný preddavok, ak nie je možné vyšetrenie poistnej udalosti ukončiť do 1 mesiaca od oznámenia poistnej udalosti,
- g) vydať majetkový prospech poistenému, ak ten nahradil škodu alebo jej časť so súhlasom poisťovateľa poškodenému priamo, avšak len v rozsahu, v akom by bol povinný poskytnúť poistné plnenie.

Článok 14

Právo na vrátenie vyplateného poistného plnenia

- Poistovateľ má voči poistenému právo na náhradu súm, ktoré za neho zaplatil, ak:
 - poistený alebo jeho zamestnanec spôsobil škodu následkom požitia alkoholu alebo návykovej látky alebo lieku označeného varovným symbolom,
 - škoda vznikla v dôsledku závažných nedostatkov v činnosti poisteného, na ktoré poistený už bol poisťovateľom písomne upozornený a odstránenie ktorých mohol poisťovateľ spravodlivo požadovať, avšak poistený nedostatky v poisťovateľom stanovenej primeranej lehote neodstránil.
- Ak poistený porušil povinnosti uvedené v čl. 12 týchto VPPZ, v osobitných dojednaniach, v zmluvných dojednaniach alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a na výšku poistného plnenia, alebo týmto porušením sa sťažilo zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody alebo náhrada škody nemohla byť poskytnutá včas, alebo sa zvýšili náklady poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti má poisťovateľ voči nemu právo na primeranú náhradu vyplatených súm až do výšky vyplateného poistného plnenia, s prihliadnutím k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
- Ak poisťovateľ nahradil škodu, spôsobenú zavineným porušením pracovných povinností zamestnancami poisteného, má poisťovateľ voči poistenému právo na náhradu vyplateného poistného plnenia, najviac však do výšky, ktorú môže poistený požadovať od zodpovedného zamestnanca podľa pracovnoprávných predpisov o náhrade škody.
- Uplatnením práva podľa ods. 1 až 3 tohto článku nie je dotknuté právo poisťovateľa, ktoré mu v dôsledku vyplatenia poistného plnenia patrí voči inému.

Článok 15

Prechod práv

- Ak poistenému vzniklo proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to až do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.

- Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatenej sumy, na zníženie dôchodku, či na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovateľa, pokiaľ za poisteného túto sumu zaplatil alebo ak za neho vypláca dôchodok.
- Na poisťovateľa prechádza tiež právo poisteného na náhradu tých trov konania o náhrade škody, ktoré boli poistenému priznané, pokiaľ ich poisťovateľ zaplatil za poisteného.
- Poistený je povinný bez zbytočného odkladu poisťovateľovi oznámiť, že nastali dôvody na uplatnenie práv uvedených v ods. 1 a 2 tohto článku a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie týchto práv.
- Ak poistený nezabezpečí poisťovateľovi právo na náhradu škody voči inému alebo inak zmarí možnosť uplatnenia tohto práva, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm, ktoré pre takéto porušenie nemohol uplatniť, až do výšky vyplateného poistného plnenia.

Článok 16

Doručovanie písomností

- Písomnosti sú doručované prostredníctvom:
 - držiteľa poštovej licencie,
 - elektronických prostriedkov na základe predchádzajúcej písomnej a oboma zmluvnými stranami uzatvorenej dohody o spôsobe zasielania písomností a potvrdzovaní ich prijatia,
 - osobne.
- Písomnosti sa poisťovníkovi a poistenému doručujú na adresu uvedenú v poistnej zmluve alebo na adresu, ktorú písomnou formou oznámili poisťovateľovi. Poisťovník je povinný poisťovateľovi oznámiť každú zmenu adresy pre doručovanie zásielok.
- Písomnosti určené poisťovateľovi zasielajú poisťovník a poistený na adresu sídla poisťovateľa.
- Povinnosť doručiť písomnosť poisťovníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za splnenú dňom, kedy ju adresát prevzal alebo dňom, kedy adresát odmietol písomnosť prevziať.
- Ak nebol adresát zastihnutý, je písomnosť uložená u držiteľa poštovej licencie. Ak si adresát písomnosť v úložnej dobe nevyzdvihol, považuje sa táto za doručенú dňom, kedy bola vrátená poisťovateľovi ako nedoručená.

6. Písomnosť zasielaná prostredníctvom držiteľa poštovej licencie doporučeným listom sa považuje za doručení len vtedy, ak preukáže jej doručenie odosielateľ alebo potvrdí toto doručenie ten, komu bola určená.

Článok 17

Spôsob vybavovania sťažností

1. Sťažnosti na správnosť a kvalitu služieb poisťovateľa sa podávajú písomnou formou prostredníctvom pošty alebo osobne na ktoromkoľvek jeho pracovisku alebo elektronicky (staznosti-up@union.sk alebo prostredníctvom kontaktného formulára umiestneného na www.union.sk). O výsledku vybavenia sťažnosti bude osoba podávajúca sťažnosť informovaná listom do 30 dní odo dňa prijatia sťažnosti. V odôvodnených prípadoch je možné lehotu na prešetrenie a vybavenie sťažnosti predĺžiť, nie však na viac ako 60 kalendárnych dní; o dôvodoch neskoršieho vybavenia sťažnosti bude osoba podávajúca sťažnosť písomne informovaná. Viac informácií o spôsobe vybavovania sťažností je uvedených na www.union.sk/kontaktny-formular.

Článok 18

Sankčná doložka

1. Poisťovateľ neposkytne poistné plnenie a ani neposkytne akékoľvek iné plnenie poškodenému ani poistenému, pokiaľ by bol poisťovateľ vystavený hrozbe pokút, sankcií, obmedzení alebo zákazov, ktoré vyplývajú z:
 - a) obchodných alebo ekonomických sankcií Európskej únie,
 - b) práva alebo platných predpisov Európskej únie,
 - c) rozhodnutí Organizácie spojených národov,
 - d) platných právnych predpisov Slovenskej republiky.

Článok 19

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1 až 18 týchto VPPZ sa možno v poistnej zmluve odchýliť.
2. Pre poistnú zmluvu platí slovenský právny poriadok, pre prípadné spory týkajúce sa poistných vzťahov medzi poisteným a poisťovateľom sú príslušné súdy v Slovenskej republike.
3. Ak sa právne predpisy alebo technické normy uvedené v týchto VPPZ alebo príslušných osobitných dojednaniach novelizujú, alebo

nahradia novými, nestrácajú ustanovenia, ktoré sa na tieto právne predpisy alebo technické normy odvolávajú platnosť, ale právne predpisy alebo technické normy uvedené v týchto ustanoveniach sa automaticky nahrádzajú novelizovanými právnymi predpismi alebo novými technickými normami.

4. Nároky poistníka a poisteného z poistnej zmluvy uzavretej podľa týchto poistných podmienok nie je možné postúpiť na inú osobu.
5. Tieto VPPZ nadobúdajú účinnosť dňom 01.10.2018 a sú súčasťou poistnej zmluvy.